

Podriadenie sa politickej moci ako vo fašistickom a komunistickom režime? Slovenské univerzity vyhlásili štrajkovú pohotovosť. Nepáči sa im novela z dielne ministra školstva Gröhlinga

- CZ24 News | 2. března 2021

SLOVENSKO: Univerzita Komenského v Bratislave a Trnavská univerzita v Trnave vyhlásili štrajkovú pohotovosť. Dôvodom je pripravovaná novela zákona o vysokých školách z dielne ministerstva školstva. Univerzity síce oceňujú niekoľko dobrých námetov a riešení, tie však podľa vyhlásenia Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) neriešia kľúčové problémy slovenského vysokého školstva

Koncom februára 2021 sa rektori slovenských univerzít stretli s ministrom školstva Branislavom Gröhlingom a štátnym tajomníkom ministerstva Ľudovítom Paulisom, aby prerokovali dôležitú novelu vysokoškolského zákona a tiež prerozdelenia financií z Plánu obnovy.

Financie z plánu obnovy

Ministerstvo školstva navrhlo poskytnúť univerzitám sumu 200 miliónov eur, ktorá by bola určená na hĺbkové reformy vysokého školstva. Túto sumu považuje SRK za absolútne nedostatočnú a demotivujúcu. Vyzvali preto premiéra Igora Matoviča a ministra školstva Branislava Gröhlinga, aby túto sumu dodatočne navýšili.

„Bez razantného navýšenia týchto financií sa slovenské vysoké školstvo ocitne v ešte väčšej izolácii v porovnaní s významnými vysokými školami v zahraničí, čím sa prehĺbi odliv talentovaných slovenských študentov a mladých vedcov do zahraničia,“ uvádza na [svojej stránke SRK](#).

SRK taktiež nesúhlasí s plánovanou reformou vysokoškolského zákona a žiada ministerstvo o jej stiahnutie. Podľa komory totiž **„nerieši kľúčové problémy slovenského vysokého školstva**. Je vyjadrením pretrvávajúcej nedôvery vo vysoké školy a snahy o ich ovládnutie a podriadenie štátu.“

Snaha o politické ovládnutie akademickej pôdy

Snahy o obmedzenie autonómie vysokých škôl, akademickej samosprávy a legislatívnej deregulácie vnútorných mechanizmov vysokých škôl považuje SRK za „škodlivé, nebezpečné, neprijateľné. Sú v rozpore s moderným definovaním „univerzity“ ako samosprávnej inštitúcie.“

Ako tvrdí [Klub dekanov fakúlt vysokých škôl](#), k takýmto snahám o obmedzenie nezávislosti a podriadeniu vysokých škôl politickej moci došlo v histórii Slovenska iba dvakrát. **„Prvý raz v rokoch 1938 až 1940, s nástupom fašistického režimu a druhý raz v roku 1950, s nástupom komunistického režimu.“**

Rektori vyzývajú ministerstvo k dialógu, v ktorom by spoločne hľadali možnosti efektívneho riešenia problémov vysokého školstva na Slovensku. Podľa Klubu dekanov by bolo dobré, keby ministerstvo zriadilo pracovnú komisiu zloženú zo zástupcov reprezentácií vysokých škôl a Klubu dekanov fakúlt vysokých škôl. Vysoké školy sú na tento dialóg pripravené.

Vyhlasenie Univerzity Komenského v Bratislave k návrhu novely vysokoškolského zákona a k budúcnosti akademickej samosprávy na Slovensku [podporili](#):

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Slovenská technická univerzita v Bratislave

Technická univerzita v Košiciach

Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Slovenská akadémia vied

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Žilinská univerzita v Žiline

Vedecká rada Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

Vysoká škola múzických umení v Bratislave

Akademický senát Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Akademický senát Fakulty riadenia informatiky Žilinskej univerzity v Žiline

Ekonomická univerzita v Bratislave

Predsedníctvo Akademického senátu Trnavskej univerzity v Trnave

Orgány akademickej samosprávy Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Akademický senát Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Klub dekanov fakúlt vysokých škôl SR

Rada vysokých škôl Slovenskej republiky

Slovenská rektorská konferencia

Stanovisko Ministerstva školstva SR

„Znenie novely ešte nie je definitívne, ale sa na ňom pracuje. Od začiatku sú k spolupráci prizývaní aj zástupcovia vysokých škôl, odborníci z externého prostredia a zahraniční konzultanti,“ uviedol pre TASR odbor komunikácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Ako dodali z rezortu školstva, predbežný návrh zavádza opatrenia na vysokých školách, ktoré doteraz v systéme chýbali. **„Podobné systémy riadenia fungujú aj vo viacerých krajinách Európskej únie, ako napríklad v Rakúsku, Nemecku, Francúzsku či Škandinávii. Výsledná verzia znenia však bude oficiálne prezentovaná,“** spresnilo ministerstvo školstva.

Rezort školstva verí, že reprezentácie vysokých škôl pristúpia k diskusii o skvalitnení vysokoškolského prostredia zodpovedne, vecne a odborne.

Stanovisko Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Technickej univerzity v Košiciach a Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Vysoké školy sa ohradzujú voči politizácii vysokého školstva a obmedzovaniu jeho autonómie. Vyplýva to z ich odpovedí pre agentúru SITA k otázke, či sa pripoja k protestu UK. Rektor Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Vladimír Hiadlovský uviedol, že univerzita sa pripája k protestu vyhlásenému UK proti politizácii riadenia vysokých škôl a politike znižovania financií dlhodobo podfinancovaným verejným vysokým školám. **„Akademický senát Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici plne podporuje odmietavé stanovisko a argumenty Rady vysokých škôl SR a Slovenskej rektorskej konferencie zo dňa 23. februára 2021 k návrhu novely zákona o**

vysokých školách,” doplnil.

Aj vedenie, Akademický senát a Vedecká rada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach podporujú tieto vyhlásenia. Ako uviedol hovorca UPJŠ Tomáš Zavatčan, zástupcovia univerzity zásadne odmietajú uskutočňovanie akýchkoľvek kľúčových zmien vo vysokom školstve bez riadnej diskusie. Zároveň vyzvali ministerstvo na začatie konštruktívneho dialógu so všetkými zainteresovanými stranami. UPJŠ požaduje, aby novela zákona o vysokých školách, ako im bola predložená, nebola v danom znení daná do legislatívneho procesu. **„UPJŠ v Košiciach zváži ďalší postup v nadväznosti na kroky MŠVVaŠ SR a v koordinácii s postupom ostatných vysokých škôl,”** dodal. Rektor Technickej univerzity v Košiciach (TUKE) Stanislav Kmeť podotkol, že univerzita sa k zmene vysokoškolského zákona vyjadrila ešte 28. januára. Dodal, že sa stotožňuje s uzneseniami prijatými na 97. zasadnutí Slovenskej rektorskej konferencie, ktoré sa konalo 23. februára v Bratislave.

Zdroj: <https://www.hlavnespravy.sk>